

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 W GMINNYM ŻŁOBKU W MEŁGWI 10 SKARPETEK

Na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2023 r. poz. 204 i 1429) określa się standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 (art. 6c).

Działania realizowane w ramach pracy żłobka uwzględniają cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne.

Zapewnienie komfortowej i bezpiecznej atmosfery – personel żłobka realizuje wobec dziecka działania w oparciu o przestrzeganie praw dziecka.

ORGANIZACJA – PODSTAWOWE WARUNKI OPIEKI

STANDARD 1

Żłobek funkcjonuje w oparciu o dokumenty i akty prawne regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi

1.1. Żłobek funkcjonuje w oparciu o statut.

- a) Placówka posiada zatwierdzony przez właściwy organ prowadzący statut.
- b) Statut zawiera elementy określone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności:
 - nazwa i miejsce prowadzenia,
 - cele i zadania oraz sposób ich realizacji,
 - warunki przyjmowania dzieci,
 - zasady ustalania opłat za pobyt i wyżywienie, w tym w przypadku nieobecności dziecka,
 - zasady udziału rodziców w zajęciach.

1.2. Placówka posiada niezbędne regulaminy określające organizację pracy placówki.

- a) Placówka posiada regulamin organizacyjny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, który określa organizację wewnętrzną pracy żłobka, w tym godziny pracy placówki.
- b) Placówka posiada regulamin wynagrodzeń, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

1.3. Placówka prowadzi dokumentację związaną z opieką nad dziećmi.

- a) Placówka posiada dokumenty zgłoszeniowe dziecka do placówki.
- b) Placówka posiada umowy świadczenia usług w opiece nad dzieckiem do lat 3 zawarte z rodzicami.
- c) Placówka posiada ankietę informacyjną o rozwoju dziecka wypełnioną wspólnie z rodzicem.
- d) Opiekunowie wypełniają codziennie listy obecności dzieci.
- e) Opiekunowie prowadzą dokumentację codziennych aktywności grupy dzieci.
- f) Placówka prowadzi arkusze obserwacji każdego dziecka, aktualizowane minimum raz w roku.
- g) Placówka posiada upoważnienia do odbioru dziecka, w przypadku gdy odbiera je z placówki inna osoba niż rodzic.

- h) Placówka posiada zgody (imienne oświadczenia) na wykorzystanie wizerunku dziecka do działań informacyjnych i edukacyjnych.
- i) Placówka posiada procedury dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa i zdrowia dzieci.
- j) W przypadku dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki, placówka prowadzi dokumentację dotyczącą indywidualnych procedur pracy z dzieckiem.

Standard 2

Organizacja pracy żłobka uwzględnia wiek i potrzeby rozwojowe dzieci oraz potrzeby rodziców

2.1. Organizacja placówki uwzględnia dbałość o samopoczucie i prawidłowy rozwój dzieci.

- a) Czas przebywania dziecka w żłobku wynosi do 10 godzin.
- b) Opiekę nad dziećmi sprawują opiekunowie w liczbie określonej przez obowiązujące przepisy prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku i 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku i w przypadku, gdy w grupie jest dziecko z niepełnosprawnością).
- c) Dla zachowania stałości opieki i poczucia bezpieczeństwa, dzieciom - przez cały ich pobyt w żłobku - towarzyszą ci sami opiekunowie.
- d) W przypadku zmiany opiekunów, dotychczasowy opiekun wprowadza stopniowo nowych opiekunów do grupy.
- e) Placówka działa w oparciu o zrównoważony rytm dnia, który uwzględnia potrzeby w zakresie odpoczynku, ruchu, zabawy i aktywności: społecznych, emocjonalnych, poznawczych i usamodzielniających dzieci. Rytm dnia jest elastyczny i dopasowany do wieku dzieci oraz ich potrzeb.
- f) Ramowy rytm dnia jest znany rodzicom i dzieciom, umieszczony na tablicy informacyjnej, stronie internetowej.
- g) Placówka zapewnia codzienne przebywanie dzieci na świeżym powietrzu, jeśli sprzyjają temu warunki atmosferyczne, z wyłączeniem sytuacji, gdy temperatura spada poniżej minus 5 stopni, wieje silny wiatr, jest upał lub smog.

2.2. Placówka uwzględnia potrzeby rodziców dotyczące podstawowej opieki nad dziećmi.

- a) Godziny otwarcia placówki, w miarę możliwości, uwzględniają potrzeby rodziców. Żłobek otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz. 6.30 - 16.30.
- b) Żłobek zapewnia całoroczną opiekę nad dziećmi, z wyjątkiem świąt ustawowo wolnych od pracy oraz przerw urlopowych ustalonych w placówce. Rodzic informowany jest o dniach wolnych z wyprzedzeniem.
- c) Placówka posiada stronę internetową, która jest formą komunikacji żłobka z rodzicami i społecznością lokalną. Informacje na stronie uzupełniane są na bieżąco. Na stronie umieszczone są sposoby kontaktowania się z placówką: e-mail, telefony.

BEZPIECZEŃSTWO I ZDROWIE

Standard 1

Żłobek zapewnia bezpieczeństwo dzieciom w trakcie ich pobytu w placówce

1.1. Placówka posiada procedury bezpieczeństwa, dotyczące postępowania personelu w sytuacjach potencjalnie zagrażających bezpieczeństwu dzieci.

- a) Pracownicy placówki mają wszelkie niezbędne kwalifikacje zawodowe oraz przeszkolenie z zakresu bhp, ppoż i pierwszej pomocy.
- b) Placówka posiada wypracowaną procedurę przy prowadzenia i odbierania

dzieci, zawierającą w szczególności: odbiór przez osoby upoważnione, (imiennie oświadczenia), postępowanie w sytuacji wątpliwości co do stanu psychofizycznego rodzica (np. wygląd lub zachowanie wskazujące na stan nietrzeźwości lub stan pod wpływem środków odurzających czy substancji psychotropowych).

c) Placówka posiada wypracowaną procedurę dotyczącą wyjść na plac zabaw i poza teren placówki, zawierającą w szczególności: sprawdzanie stanu liczbowego dzieci, sprawdzanie, czy teren placu zabaw jest bezpieczny

d) Wszyscy pracownicy są zapoznani z obowiązującymi procedurami, co poświadczają podpisem.

1.2. Placówka posiada odpowiednie zabezpieczenia sprzętu i przestrzeni zapobiegające wypadkom i sytuacjom niepożądanym.

a) Przestrzeń w salach jest odpowiednio zabezpieczona, w szczególności: brak dostępu do otwartego okna, kaloryfery posiadające osłony, instalacja elektryczna jest zabezpieczona przed dziećmi.

b) Zabezpieczenie drzwi zewnętrznych uniemożliwia samowolne wyjście dziecka z budynku oraz wtargnięcie osoby niepowołanej do żłobka.

c) Zabawki, sprzęt zabawowy i wszelkie urządzenia spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają niezbędne atesty/certyfikaty.

d) Miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości jest zabezpieczone przed dostępem dzieci.

1.3. Placówka posiada wypracowane sposoby postępowania podczas zaistnienia wypadków oraz innych sytuacji awaryjnych.

a) Personel ma aktualne (uzupełniane raz na dwa lata) przeszkolenie w zakresie udzielania dziecku pierwszej pomocy.

b) Apteczka z podstawowymi środkami opatrunkowymi, niezbędnymi środkami do udzielania pierwszej pomocy i instrukcją o zasadach udzielania pierwszej pomocy jest dostępna dla personelu i regularnie aktualizowana.

c) Na terenie placówki jest stale dostępny telefon oraz lista numerów alarmowych i lista numerów kontaktowych do rodziców dzieci.

d) Placówka posiada opracowaną procedurę postępowania po zaistnieniu wypadku dziecka, obejmującą w szczególności: udzielenie pomocy przedmedycznej oraz wezwania fachowej pomocy medycznej, powiadomienie rodziców lub innych opiekunów prawnych, sporządzenie notatki i protokołu.

e) We wszystkich sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, każdorazowo powiadamia się rodzica lub opiekuna prawnego dziecka oraz wzywa się pogotowie.

f) Placówka posiada opracowane procedury ewakuacji i ochrony przeciwpożarowej.

Standard 2

Żłobek dba o higieniczne warunki pobytu i zdrowie dzieci

2.1. W żłobku zapewnia się właściwe warunki higieniczne.

a) Personel posiada aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne oraz badania określające zdolność do wykonywania pracy na danym stanowisku wykonane przez właściwego lekarza medycyny pracy.

b) Wszystkie pomieszczenia są regularnie sprzątane według ustalonych procedur.

c) Stosowane są środki do dezynfekcji rąk, zabawek, małych i dużych powierzchni.

d) Pracownicy są zapoznani z kartami charakterystyk substancji niebezpiecznych.

e) Zorganizowane jest pomieszczenie gospodarcze do przechowywania środków myjących.

2.2. Placówka posiada opracowane procedury postępowania w przypadku zachorowania dziecka.

- a) Dzieci chore (na choroby zakaźne wieku dziecięcego oraz przeziębienia) nie są w tym dniu przyjmowane do żłobka.
- b) Pobyt w żłobku dzieci przewlekle chorych jest rozpatrywany indywidualnie, na podstawie zaświadczenia lekarskiego.
- c) Placówka posiada procedurę postępowania w przypadku zachorowania dziecka podczas pobytu w żłobku, zawierająca w szczególności: zawiadomienie rodzica o chorobie, obowiązek odbioru dziecka przez osobę upoważnioną.
- d) Opiekunowie nie podają dzieciom lekarstw.
- e) W przypadku dzieci przewlekle chorych opracowuje się procedurę ewentualnego podawania leku przez opiekunki, po wcześniejszym oświadczeniu rodzica, potwierdzonym przez lekarza prowadzącego wraz ze szczegółową instrukcją.
- f) W przypadku zachorowania dziecka w czasie jego pobytu w żłobku, dba się o jego samopoczucie psychiczne, np.: choremu dziecku towarzyszy bliski opiekun.
- g) Rodzice są poinformowani, podczas zapisu dziecka do placówki, o procedurach dotyczących postępowania w przypadku choroby dziecka.

2.3. Dzieci każdego dnia przebywają na świeżym powietrzu.

- a) Dzieci codziennie, z wyłączeniem sytuacji, gdy temperatura spada poniżej minus 5 stopni, wieje silny wiatr, jest smog lub upał, wychodzą na plac zabaw lub na inny teren zielony.

ADAPTACJA W ŻŁOBKU

Obszar: Adaptacja w żłobku i sytuacji przejścia w placówce

Standard 1

Żłobek zapewnia stopniową i indywidualną adaptację dziecka, prowadzoną w ścisłej współpracy z rodzicami

1.1. Adaptacja jest prowadzona w ścisłej współpracy z rodzicami dziecka.

- a) Dyrekcja żłobka przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do żłobka przekazuje rodzicom potrzebne informacje na temat funkcjonowania placówki oraz umożliwia poznanie przyszłych opiekunów dziecka.
- b) Opiekunowie umożliwiają rodzicom zapoznanie się z przestrzenią żłobka i pomieszczeniami, z których korzysta grupa dziecka.
- c) Opiekunowie zbierają informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajeń i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego.
- d) Żłobek umożliwia rodzicom towarzyszenie dziecku na początku procesu adaptacji: przy poznawaniu nowego otoczenia i nawiązywaniu więzi z opiekunem.

1.2. Adaptacja jest prowadzona indywidualnie, zgodnie z potrzebami każdego dziecka.

- a) Adaptacja dziecka w placówce rozpoczyna się od udziału wraz z rodzicem w krótkich spotkaniach adaptacyjnych, podczas których opiekun buduje kontakt z dzieckiem i stopniowo przejmuje opiekę od rodzica.
- b) Opiekun po spotkaniach adaptacyjnych, na podstawie obserwacji, podejmuje decyzję o przebiegu dalszej adaptacji dziecka.
- c) Opiekun zachęca rodziców, by na początku dziecko przebywało krócej w żłobku i stopniowo jego pobyt był wydłużany.
- d) Opiekun i rodzic codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka i jego funkcjonowania w żłobku i w domu.

1.3. Opiekunowie stopniowo wprowadzają dzieci w funkcjonowanie grupy.

- a) Grupę prowadzą stali opiekunowie.
- b) W czasie adaptacji dzieci stopniowo są zapoznawane z pomieszczeniami.
- c) Opiekunowie stopniowo zapoznają dzieci z rytmem dnia oraz z zasadami i rytuałami grupowymi.
- d) Opiekunowie w miarę możliwości uwzględniają przyzwyczajenia i nawyki dzieci związane z sytuacjami codziennymi (np. pory snu, posiłków) i stopniowo uczą dzieci wspólnego rytmu funkcjonowania.

SYTUACJE CODZIENNE – ŻYWIENIE

Standard 1

Posiłki w żłobku organizowane są w taki sposób, aby były przyjemne i uczące dla dzieci

1.1. Opiekunowie mają wiedzę o zwyczajach żywieniowych dzieci.

- a) Opiekunowie prowadzą bieżące obserwacje na temat potrzeb, preferencji i umiejętności dzieci w sytuacji posiłku.

1.2. Cały personel placówki kształtuje spokojną i bezpieczną emocjonalnie atmosferę podczas posiłku.

- a) W sali znajduje się specjalnie zaaranżowane miejsce do spożywania posiłków.
- b) Opiekunowie towarzyszą dzieciom w czasie posiłku.
- c) Opiekunowie są skoncentrowani na potrzebach dzieci, uwzględniają ich werbalne i pozawerbalne sygnały zarówno odnośnie potrzeby jedzenia, jak i ilości spożywanych potraw.
- d) Opiekunowie przeznaczają na posiłek tyle czasu, by dzieci jadły bez pośpiechu, zgodnie ze swoim tempem i aktualnymi możliwościami.
- e) W placówce wyznaczone jest miejsce, w którym jadłospis jest dostępny dla rodziców.
- f) Opiekunowie nie zmuszają dzieci do jedzenia, to dziecko decyduje, co i ile zje z oferowanych mu potraw.

1.3. Opiekunowie rozwijają samodzielność i relacje społeczne dzieci podczas posiłku.

- a) Opiekunowie stopniowo uczą dzieci samodzielnego jedzenia, biorąc pod uwagę poziom umiejętności i gotowości dziecka.
- b) Opiekunowie w taki sposób aranżują strefę posiłku, aby wspierała samodzielność dzieci np. stoły, krzeselka, szafki są dostosowane do wzrostu dzieci, zapewniają odpowiednią liczbę sztućców i naczyń, dostosowanych wielkością i kształtem do umiejętności dzieci.

- c) Opiekunowie w taki sposób aranżują układ stolików podczas posiłku, aby sprzyjał wspólnotowości i społecznym relacjom.
- d) Opiekunowie uczą dzieci podstawowych zasad zachowania przy stole np. jemy przy stolikach, nie zabieramy sobie jedzenia, czekamy na swoją kolej.
- e) Opiekunowie wprowadzają podstawowe zwroty grzecznościowe, głównie poprzez modelowanie: *proszę, dziękuję, smacznego*.

Standard 2

W żłobku, w porozumieniu z rodzicami, dba się o zrównoważone i zdrowe żywienie dzieci

2.1. Żywnienie w żłobku jest zgodne z aktualną wiedzą dotyczącą norm żywienia małych dzieci.

a) Podstawą do planowania posiłków dla danej grupy wiekowej są aktualne normy żywieniowe opracowane przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dr med. Aleksandra Szczygła w Warszawie.

2.2. Żłobek zapewnia odpowiednią organizację żywienia.

a) W żłobku oferuje się dzieciom trzy posiłki o regularnych porach.

2.3. W placówce dostępne są diety podstawowe i eliminacyjne.

- a) W żłobku dzieci zdrowe otrzymują żywnienie z diety podstawowej.
- b) W przypadku zgłoszonego problemu żywieniowego dyrektor lub wskazana przez placówkę osoba (np. dietetyk z firmy cateringowej) kontaktuje się z rodzicami w celu przeprowadzenia wywiadu żywieniowego, zawierającego w szczególności: podstawowe dane dziecka i rodziny (imię, nazwisko, wiek, masę ciała), data rozmowy, dane rodzica (imię, nazwisko, nr telefonu, adres mailowy), jednostka chorobowa dziecka bądź przypuszczenie występowania choroby (gdy dziecko nie ma jeszcze wykonanych badań), produkty przeciwwskazane, produkty mogące pojawić się w diecie dziecka. Diety będą stosowane na podstawie zaświadczenia lekarskiego.

2.4. Opiekunowie dbają o to, by dzieci miały stały i swobodny dostęp do napojów.

- a) Kubeczki, butelki wystawione są w miejscu widocznym i dostępnym dla dzieci, na wysokości ich wzroku.
- b) Opiekunowie uczą dzieci korzystania z miejsca przeznaczonego do spożywania napojów.
- c) Opiekunowie kilka razy w ciągu dnia przypominają o napojach i proponują dzieciom coś do picia.
- d) W czasie upałów dzieci mają dostęp do napojów również na placu zabaw.

2.5. Żłobek współpracuje z rodzicami w zakresie żywienia dzieci w placówce.

- a) Personel przy zapisie do żłobka informuje rodziców o głównych zasadach żywienia w placówce.
- b) W żłobku zbiera się informacje od rodziców na temat potrzeb żywieniowych dzieci oraz ewentualnych nietolerancji pokarmowych i alergii pokarmowych.
- c) Żłobek udostępnia rodzicom aktualny jadłospis dla dzieci zdrowych i z alergią pokarmową poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń.

2.6. Żłobek promuje zdrowe odżywianie i kształtuje zdrowe nawyki żywieniowe u dzieci.

a) Żłobek zapewnia dzieciom zdrowe posiłki.

b) Żłobek prowadzi zajęcia edukacyjne dla dzieci dotyczące zdrowego żywienia poprzez, np. zabawy i warsztaty kulinarne.

SYTUACJE CODZIENNE – ODPOCZYNEK

Standard 1

Żłobek stwarza dzieciom odpowiednie warunki do snu i innych form odpoczynku, które są zgodne z ich aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi

1.1. Opiekunowie mają wiedzę o potrzebach i przyzwyczajeniach każdego dziecka w zakresie snu i innych form odpoczynku.

a) Opiekunowie prowadzą systematyczną obserwację dzieci w zakresie indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń w kwestii snu i odpoczynku.

1.2. Opiekunowie organizują dla dzieci różne formy odpoczynku i relaksu.

a) W placówce istnieje cały zakres różnorodnych form odpoczynku i relaksu dla dzieci podczas ich pobytu w sali i na dworze, np. sen, leżenie, masaże, słuchanie bajek, oglądanie książeczek, zabawa, relaks przy muzyce, ruch, wycofanie się, przebywanie na dworze, spacer.

b) Opiekunowie dbają, aby w planie dnia zachować równowagę pomiędzy aktywnością, zabawą dzieci a odpoczynkiem.

c) Opiekunowie codziennie przebywają z dziećmi na świeżym powietrzu, uwzględniając warunki pogodowe (nie wychodzą w czasie silnego wiatru, upału, smogu, temperatury poniżej minus 5 stopni).

1.3. Opiekunowie dbają o spokojną i bezpieczną atmosferę podczas zasypiania, snu i wybudzania się dzieci.

a) Opiekunowie w czasie sytuacji zasypiania, snu i wybudzania dzieci są spokojni, rozluźnieni i nie spieszą się.

b) W czasie zasypiania dziecku towarzyszą opiekunowie.

c) Opiekunowie tworzą dzieciom odpowiednie warunki do samodzielnego przygotowania się do snu, dają możliwość rozbierania się i ubierania w swoim tempie i na poziomie swoich umiejętności.

d) Opiekunowie w czasie zasypiania i wybudzenia dzieci stosują wyciszające i odprężające rytuały.

e) Opiekunowie dbają o to, aby w czasie odpoczynku dzieci mogły mieć przy sobie przedmioty, które są dla nich ważne i zapewniają im poczucie bezpieczeństwa.

1.4. Opiekunowie aranżują przestrzeń w czasie snu i innych form odpoczynku w taki sposób, żeby sprzyjała odprężeniu i wyciszeniu się dzieci.

a) Placówka zapewnia dzieciom wydzieloną część sali do snu.

b) Opiekunowie zwracają uwagę, aby w czasie snu sala była odpowiednio zaaranżowana, poprzez ograniczanie liczby bodźców, zasłonięte rolety w oknie, odpowiednią temperaturę.

c) Dzieci mają własne i oznaczone miejsce do spania, aby mogły je łatwo rozpoznać i czuły się bezpiecznie.

d) W sali jest stałe, dostępne dla dzieci poza porą snu, miejsce do odpoczynku i relaksu.

SYTUACJE CODZIENNE – CZYNNOCI OPIEKUŃCZO - HIGIENICZNE

Standard 1

Personel wykonuje czynności opiekuńczo-higieniczne z szacunkiem dla dziecka, budując z nim relację

1.1. Opiekunowie stwarzają warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne przebiegały w spokojnej i bezpiecznej emocjonalnie atmosferze.

- a) Opiekunowie są uważni na odczytywanie sygnałów werbalnych i pozawerbalnych od dziecka.
- b) Opiekunowie są delikatni, nie śpieszą się, nie zajmują się dzieckiem rutynowo.

Standard 2

Żłobek tworzy odpowiednie warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne odbywały się w zgodzie z aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi dzieci

2.1. Opiekunowie mają wiedzę dotyczącą indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń dzieci oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo – higienicznych.

- a) Opiekunowie prowadzą bieżące obserwacje dzieci i rozmowy z dziećmi (zależnie od wieku) na temat ich indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń oraz stopnia samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo-higienicznych.

2.2. Opiekunowie podczas każdej sytuacji opiekuńczo - higienicznej uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości dzieci oraz stopień ich samodzielności.

- a) W ramowym planie dnia jest uwzględniona odpowiednia ilość czasu na czynności opiekuńczo-higieniczne, takie jak mycie, ubieranie i rozbieranie.
- b) Opiekunowie dają tyle czasu i wsparcia dzieciom, aby mogły one w swoim tempie uczyć się samodzielności.
- c) Opiekunowie uczą dzieci różnych nawyków higienicznych i porządkowych, np. mycie rąk przed posiłkiem, wieszanie ubrań w szatni, chowanie butów do szafki, spuszczenie wody w toalecie.
- d) Przejście z pieluszki na nocnik jest przeprowadzane po obserwacji gotowości dziecka oraz po uzgodnieniach z rodzicami.
- e) Opiekunowie przypominają dzieciom o możliwości korzystania z toalety, szczególnie tym, które są w trakcie nauki korzystania z nocnika.
- f) Umywalki, toalety, pojemniki na ręczniki są dostosowane do wzrostu dzieci.

EDUKACJA I ROZWÓJ DZIECKA

Standard 1

Żłobek zapewnia dzieciom warunki do zabaw i zajęć zgodnych z potrzebami rozwojowymi, preferencjami i aktualnymi zainteresowaniami

1.1. Opiekunowie znają potrzeby, preferencje i aktualne zainteresowania dzieci związane z zabawą.

- a) Opiekunowie prowadzą stałą obserwację dzieci dotyczącą ich potrzeb, preferencji i zainteresowań w zabawie.
- b) Opiekunowie rozmawiają z dziećmi na temat ich preferencji i zainteresowań w zabawie.

1.2. Opiekunowie inicjują i towarzyszą dzieciom w zabawach adekwatnie do ich potrzeb, preferencji i zainteresowań.

- a) Opiekunowie znają szeroki repertuar zabaw adekwatnych do wieku i możliwości rozwojowych dzieci.

- b) Opiekunowie dają dzieciom impulsy do zabawy, zapraszają, ale nie zmuszają ich do podjęcia danej aktywności.
- c) Opiekunowie wchodzi z dzieckiem w partnerskie relacje podczas zabawy np. obie strony mogą inicjować, zmieniać i kończyć zabawę.
- d) Opiekunowie adekwatnie do sytuacji wycofują się z zabawy, dając możliwość bawienia się samodzielnego lub wspólnego z innymi dziećmi.
- e) Opiekunowie reagują na wszystkie niebezpieczne sytuacje pojawiające się w trakcie zabaw.
- f) Opiekunowie wspierają dzieci zaniepokojone trudną sytuacją w trakcie zabawy.

1.3. Opiekunowie planują i organizują zabawy i zajęcia, uwzględniając aktualną sytuację w grupie i potrzeby rozwojowe dzieci.

- a) Żłobek posiada opracowany plan opiekuńczo- wychowawczo – edukacyjny oparty o standardy opieki sprawowanej nad dziećmi do lat 3
- b) Opiekunowie w taki sposób planują dzień, aby dzieci miały odpowiednią ilość czasu na swobodną zabawę, zgodnie ze swoimi potrzebami.
- c) Opiekunowie zwracają uwagę, aby zorganizowane zajęcia w grupie były planowane w minimalnym wymiarze czasowym, były dostosowane do wieku, potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci.
- d) Opiekunowie proponują dzieciom udział w zajęciach, ale nie zmuszają ich do uczestnictwa w nich.

1.4. Opiekunowie aranżują przestrzeń, tak aby sprzyjała różnorodnym zabawom i zajęciom zgodnym z potrzebami dzieci.

- a) Opiekunowie zapewniają bezpieczną fizycznie przestrzeń do zabawy i zajęć w budynku i poza nim.
- b) Opiekunowie zapewniają przestrzeń do różnych aktywności i zabaw sprzyjających wszechstronnemu rozwojowi dzieci (strefa aktywności ruchowej, przeglądania i czytania książek, manipulowania i konstruowania, badania i wielozmysłowej stymulacji, zabaw plastycznych, zabaw naśladowczych).
- c) Opiekunowie zapewniają dostateczną liczbę zabawek, materiałów i sprzętów, tak aby mogły służyć dzieciom do wielokrotnego i długotrwałego eksperymentowania z daną zabawą.
- d) Opiekunowie stwarzają warunki do tego, aby dzieci miały swobodny (w zasięgu wzroku i rąk) dostęp do wyposażenia służącego zabawie.
- e) Opiekunowie organizują przestrzeń tak, aby dziecko mogło się łatwo zorientować, gdzie znajduje się dana rzecz do zabawy i gdzie ją później odłożyć.
- f) Opiekunowie zapewniają przestrzeń i sprzęty do aktywnych zabaw na świeżym powietrzu.

Standard 2

Personel zapewnia dzieciom w żłobku różnorodne zabawy i zajęcia, które wspierają całościowy rozwój dzieci

2.1. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój ruchowy dzieci.

- a) Opiekunowie zapewniają możliwość swobodnego ruchu oraz zabaw ruchowych, zarówno w pomieszczeniach, jak i na dworze.
- b) Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i rozwijania różnego rodzaju ruchu: raczkowanie, chodzenie, bieganie, bujanie, skakanie, turlanie się,

wspinanie, schodzenie, czołganie poprzez aranżację przestrzeni oraz dostęp do odpowiedniego sprzętu.

c) Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i swobodnego manipulowania przedmiotami, które zachęcają do np. dotykania, potrząsania, stukania, dopasowywania, wkładania-wyciągania, układania, przekładania, podnoszenia, odkręcania, chwytania.

2.2. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój poznawczy dzieci.

a) Opiekunowie wspierają dziecięcą ciekawość i motywację do uczenia się, np. zachęcają do działania, nakierowują uwagę dzieci, dają wskazówki i zapraszają do nowych doświadczeń.

b) Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość wielozmysłowego doświadczania oraz poznawania rzeczywistości poprzez zabawy, wyposażenie i materiały oddziałujące na różne zmysły: słuchu, wzroku, dotyku, węchu.

c) Opiekunowie umożliwiają dzieciom możliwość doświadczania twórczej ekspresji, np. poprzez poznawanie różnego rodzaju mas sensorycznych i materiałów plastycznych oraz swobodne eksperymentowanie z nimi.

d) Opiekunowie oferują dzieciom zabawy zachęcające do badania i poszukiwania rozwiązań, takich jak: sortowanie, kategoryzowanie, dopasowywanie, układanie w kolejności i według wzoru, dostrzeganie podobieństw i różnic, porównywanie ilości i innych właściwości obiektów, budowanie z klocków oraz innych przedmiotów.

e) Opiekunowie oferują dzieciom zabawy i tematy pomagające im obserwować i rozumieć otaczającą rzeczywistość, np. rodzina, zwierzęta, pory roku, pojazdy, jedzenie.

f) Opiekunowie oferują dzieciom zabawy, zabawki, przedmioty codziennego użytku, pomagające odtwarzać i lepiej zrozumieć codzienne doświadczenia, takie jak: robienie zakupów, przygotowanie posiłków, zmywanie, opieka nad dziećmi, wizyta u lekarza, jeżdżenie samochodem.

g) Opiekunowie oferują dzieciom doświadczenia związane z obserwacją zjawisk przyrody, takich jak: deszcz, wiatr, śnieg, światło, zmieniająca się roślinność.

h) Opiekunowie oferują dzieciom korzystanie z książek i ilustracji, które sprzyjają zrozumieniu zjawisk i wydarzeń z ich najbliższego otoczenia i dnia codziennego.

2.3. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój mowy dzieci i ich komunikację z otoczeniem.

a) Opiekunowie kładą nacisk na zrozumienie sygnałów i komunikację pozawerbalną z najmłodszymi dziećmi np. pomagają im wyrazić myśli gestami, mimiką i słowami.

b) Opiekunowie w trakcie zabaw rozmawiają z dziećmi, odpowiadają na ich pytania i wątpliwości, zadają pytania i czekają na odpowiedź.

c) Opiekunowie znają różnorodne piosenki, rymowanki, wierszyki, zabawy dźwiękonaśladowcze, z których korzystają adekwatnie do sytuacji (pory roku, rytmu dnia itp).

d) Opiekunowie zachęcają do słuchania, odróżniania, powtarzania różnych dźwięków, rytmu, melodii.

e) Opiekunowie czytają i opowiadają dzieciom, umożliwiają im dostęp do książek i ilustracji, zapewniając wczesne doświadczenia czytelnicze.

2.4. Opiekunowie poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój społeczny dzieci.

a) Opiekunowie wspierają i organizują zabawy w parach, małych grupach oraz całej grupie.

b) Opiekunowie zachęcają dzieci do wspólnych zabaw.

c) Opiekunowie wprowadzają stałe zabawy (rytuały), które sprzyjają bezpieczeństwu i integracji w grupie, np. powitanie w kręgu.

- d) Opiekunowie stopniowo uczą dzieci zasad funkcjonowania w grupie, zaczynając od zasad związanych z bezpieczeństwem.
- e) Opiekunowie dbają o to, żeby zasady były dla dzieci zrozumiałe, a ich liczba adekwatna do etapu rozwoju dziecka.
- f) Opiekunowie pomagają dzieciom radzić sobie z konfliktami pojawiającymi się w trakcie zabaw.
- g) Opiekunowie nie stosują kar i nagród w relacjach z dziećmi.
- h) Opiekunowie zapewniają dzieciom dostateczną liczbę zabawek, tak aby sprzyjało to dzieleniu się, a nie budziło konfliktów.

INFRASTRUKTURA I PRZESTRZEŃ

Standard 1

Żłobek zapewnia bezpieczną i zgodną z obowiązującymi przepisami prawa infrastrukturę wewnątrz lokalu i na placu zabaw

1.1. Placówka posiada wszystkie wymagane przepisami prawa decyzje dotyczące wymogów lokalowych i sanitarnych.

- a) Podmiot prowadzący posiada tytuł prawny do lokalu, w którym jest prowadzony żłobek.
- b) Lokal znajduje się w budynku spełniającym wymagania określone w przepisach techniczno-budowlanych oraz przepisach o ochronie przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II lub lokal spełnia wymagania określone w aktualnie obowiązujących przepisach (Rozp. MPiPS z dn. 10 lipca 2014 ze zmianami).
- c) Placówka posiada pozytywną decyzję komendanta Państwowej Straży Pożarnej o spełnieniu wymagań przeciwpożarowych.
- d) Placówka posiada decyzję od właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zapewnieniu bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu dzieci.

1.2. Placówka zapewnia odpowiednią wielkość powierzchni przypadającej na dziecko.

- a) Placówka zapewnia wielkość powierzchni zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.

1.3. Placówka zapewnia odpowiednią liczbę i rodzaj pomieszczeń.

- a) Lokal posiada pomieszczenie przeznaczone na pobyt dzieci zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa.
- b) Dzieciom zapewnia się możliwość spożywania posiłków w higienicznych warunkach oraz miejsce na odpoczynek.
- c) W lokalu znajduje się wydzielone miejsca dla personelu, spełniające funkcje pomieszczenia socjalnego, szatni.
- d) Pomieszczenia higieniczno-sanitarne spełniają wymogi aktualnie obowiązujących przepisów prawa w tym zakresie.
- e) W placówce jest wydzielone miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej dla dzieci i personelu.

1.4. Pomieszczenia są utrzymane w odpowiednim stanie technicznym.

- a) W placówce przeprowadzane są remonty i konserwacje, w tym przeglądy budowlane, przeglądy sprzętu przeciwpożarowego.
- b) W placówce przeprowadzane są okresowe kontrole wewnętrzne stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia oraz zabawek.

1.5. Znajdujący się na terenie placówki plac zabaw zapewnia dzieciom bezpieczny pobyt.

a) Wyposażenie placu zabaw posiada wszelkie niezbędne atesty bezpieczeństwa.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I SPECJALNE POTRZEBY DZIECI

Standard 1

Żłobek organizuje warunki pozwalające na uczestnictwo dziecka z niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki w codziennym życiu placówki

1.1. Placówka przyjmuje dzieci z niepełnosprawnością lub wymagające szczególnej opieki na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności i/lub opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

1.2. Placówka dostosowuje przestrzeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością lub wymagających szczególnej opieki, które w niej przebywają.

a) Lokal posiada odpowiednie warunki architektoniczne tj. możliwość swobodnego poruszania się wózkami, dostosowana toaleta.

b) Opiekunowie, po konsultacjach z odpowiednimi specjalistami, aranżują miejsca codziennych aktywności dzieci, związanych z odpoczynkiem, spożywaniem posiłków, czynnościami opiekuńczo-higienicznymi, zabawą.

Standard 2

Żłobek systematycznie współpracuje ze specjalistami o kwalifikacjach odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności dziecka lub do szczególnych potrzeb dziecka

2.1. Personel uczestniczy w szkoleniach dotyczących pracy z dzieckiem z daną niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki, przede wszystkim w zakresie:

a) sposobu pracy opiekuńczo-higienicznej,

b) pozycjonowania dziecka,

c) sposobu komunikacji z dzieckiem,

d) aranżowania przestrzeni do codziennych aktywności dziecka,

e) stymulowania rozwoju dziecka,

f) sposobów monitorowania jego rozwoju,

g) współpracy z rodzicami.

2.3. Personel systematycznie konsultuje pracę z dzieckiem z niepełnosprawnością lub wymagającym szczególnej opieki ze specjalistami o odpowiednich kwalifikacjach.

a) Opiekunowie konsultują sposoby pracy z dzieckiem ze specjalistami o kwalifikacjach odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności dziecka lub do szczególnych potrzeb dziecka (np. fizjoterapeuta, pedagog specjalny o specjalności odpowiadającej niepełnosprawności dziecka, logopeda, psycholog) oraz z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną.

b) W czasie konsultacji wypracowuje się i monitoruje indywidualne procedury pracy z dzieckiem.

c) Pierwsze spotkanie konsultacyjne odbywa się na początku pobytu dziecka w placówce; następnie konsultacje odbywają co najmniej raz na pół roku oraz w zależności od potrzeb.

d) W konsultacjach ze specjalistami systematycznie biorą udział rodzice dziecka z niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI

Standard 1

Żłobek inicjuje i rozwija współpracę z rodzicami

1.1. Personel żłobka jest zaangażowany w budowanie współpracy z rodzicami.

- a) Personel (dyrekcja, opiekunowie, personel pomocniczy) rozumie znaczenie współpracy z rodzicami dla rozwoju dzieci i poszerza wiedzę w tym zakresie.
- b) Personel jest znany rodzicom (przedstawienie całego personelu podczas pierwszego zebrania, na zajęciach adaptacyjnych).
- c) Personel dba o bezpieczną i przyjazną atmosferę w placówce.
- d) Opiekunowie co roku organizują dla rodzin imprezę integracyjno-okolicznościową w formie Festynu Rodzinnego oraz inne spotkania okolicznościowe
- e) Opiekunowie dbają o przenikanie się środowiska rodzinnego i środowiska placówki np. przynoszenie ważnych dla dzieci rzeczy do żłobka.

Standard 2

Personel żłobka stwarza warunki do dialogu z rodzicami, opiekunowie i rodzice dbają o dobry przepływ informacji i komunikację

2.1. Placówka umożliwia rodzicom zapoznanie się z podstawowymi dokumentami pracy placówki.

- a) Dyrektor placówki udostępnia rodzicom podstawowe dokumenty pracy placówki: statut, regulamin, procedury, plan opiekuńczo – wychowawczo- edukacyjny do wglądu.

2.2. Opiekunowie znają i uwzględniają oczekiwania i potrzeby rodziców.

- b) Dyrektor co najmniej raz w roku bada oczekiwania rodziców na temat ich indywidualnych potrzeb i oczekiwań w zakresie różnych obszarów pracy placówki .

2.3. Opiekunowie mają całościową wiedzę na temat każdego dziecka, którą dzielą się z rodzicami.

- a) Opiekunowie codziennie wymieniają informacje z rodzicami na temat tego, jak czują i zachowują się dzieci w czasie pobytu w placówce.
- b) Opiekunowie na podstawie obserwacji i dokumentacji prowadzą, przynajmniej raz w roku, rozmowy z rodzicami każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takie jest potrzebne.

PERSONEL – KWALIFIKACJE, KOMPETENCJE I ROZWÓJ ZAWODOWY

Standard 1

Struktura zatrudnienia personelu zapewnia sprawne funkcjonowanie żłobka

1.1. Placówka zatrudnia niezbędny personel administracyjny.

- a) Żłobkiem kieruje dyrektor.

1.2. Placówka zatrudnia personel merytoryczny.

- a) Żłobek zatrudnia opiekunów. Liczba opiekunów zatrudnionych w żłobku jest zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku, 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku lub w przypadku opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością albo dzieckiem wymagającym szczególnej opieki).
- b) Personel posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zgodnie z Ustawą o pracownikach samorządowych.

1.3. Placówka zatrudnia niezbędny personel pomocniczy.

- a) Placówka zatrudnia osobę sprząającą i dezynfekującą pomieszczenia, zgodnie z metrażem placówki.

Standard 2

Personel tworzy rozwijający się i regularnie współpracujący ze sobą zespół

2.1. Personel stale rozwija kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami.

- a) Dyrektor, przynajmniej raz na 2 lata dokonuje oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę, z uwzględnieniem w szczególności postawy, ich zaangażowanie, relacji z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność.
- b) W miarę możliwości, opiekunowie uczestniczą w szkoleniach zewnętrznych, poszerzających kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami.

2.2. Zespół placówki systematycznie współpracuje ze sobą.

- a) Zespół zna i uznaje cele oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną, zawarte w dokumentach żłobka.
- b) W zespole istnieje podział ról i zadań, odpowiadający zarówno kompetencjom, jak i indywidualnym predyspozycjom oraz doświadczeniom pracowników.
- c) Kadra merytoryczna komunikuje się na bieżąco, wymienia się informacjami na temat dzieci po to, by adekwatnie odczytywać ich aktualne potrzeby i na nie odpowiadać.

Standard 3

Personel rozwija styl opieki i komunikacji z dziećmi oparty na szacunku i uważności na potrzeby dzieci

3.1. Opiekunowie posiadają kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem.

- a) Opiekunowie są uważni na sygnały dziecka, próbują zrozumieć, jakie potrzeby się za nimi kryją.
- b) Opiekunowie nawiązują fizyczny kontakt, gdy dziecko tego potrzebuje: bujają, przytulają, trzymają za rękę.
- c) Opiekunowie są dostępni emocjonalnie: akceptują i traktują poważnie wszystkie emocje dziecka, odzwierciedlają je, pomagają je wyrazić, dbają o ukojenie dziecka.
- d) Opiekunowie są uważni na frustrację dziecka, reagują odpowiednio do sytuacji: pocieszają, wyjaśniają, rozmawiają, zachęcają do zmiany działania, dają dziecku czas na ochłonięcie.
- e) Opiekunowie są cierpliwi i spokojni, dają dzieciom czas. Wyciszają własne emocje, by skupić się na wspieraniu dziecka.
- f) Opiekunowie stosują narzędzia pogłębiające bliskość, np. zabawy paluszkowe, wylizanki, rymowanki, piosenki.

3.2. Opiekunowie potrafią komunikować się i prowadzić dialog z dziećmi oparty na wzajemności.

- a) Opiekunowie dbają, by to, co mówią, było zrozumiałe dla dziecka, używają języka

dostosowanego do jego poziomu rozwoju.

b) Opiekunowie dbają o to, by nie mówić zbyt głośno, dostosowują ton głosu do sytuacji.

c) Opiekunowie uważnie i aktywnie słuchają dzieci: są w kontakcie wzrokowym, zadają dziecku pytania, powtarzają jego wypowiedzi czy wokalizy, dają czas na wypowiedzenie się.

d) Opiekunowie starają się zrozumieć próby dziecka dotyczące komunikowania się i doceniają jego wysiłek.

e) Opiekunowie dbają o to, by pomóc dzieciom nazywać i rozumieć ich dziecięce doświadczenia: np. uprzedzają je, co się będzie działo, opisują to, czego dzieci aktualnie doświadczają.

f) Opiekunowie inicjują i prowadzą rozmowy z dziećmi.

g) Opiekunowie są uważni na to, co dzieci interesuje, podejmują i rozwijają z nimi te tematy.